

1. Η ΘΕΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/12/2012 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/12/2012

Σελίδα: 2

Η θέα της Ευρώπης από το Βερολίνο

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

«**Ο**ι Γερμανοί έχουν την ικανότητα να κάνουν τη ζωή δύσκολη, για τον εαυτό τους και για τους άλλους». Ήταν ο Γκαίτε που το έγραψε αυτό; Δεν συγκράτησα ποιος, διότι ίσα που πρόλαβε να το πάσει το μάτι μου στην εισαγωγή ενός βιβλίου για τους Γερμανούς του Γκρόρντον Γκρέγκ (1913 - 2005), εμφανούς μελετητή της ιστορίας της Γερμανίας, καθώς ξεφύλλιζα βιβλία σε ένα βιβλιοπωλείο στο Βερολίνο. Δεν νομίζω ότι οι ίδιοι θα το ηρσαντό σήμερα, εν εκέσει με την πολιτική τους στην Ευρώπη. Αυτό που προτάσσουν όμως είναι η αναγκαιότητα των δύσκολων μεταρρυθμίσεων υπέρ των οποίων πιέζουν και, κυρίως, ότι τις εφάρμοσαν πρώτα στον εαυτό τους.

Προσωπικώς, θυμάμαι πολύ καλά πως στα τέλη του περασμένου αιώνα (ακούγεται κάπως μακρινό, αλλά ήταν μόλις πριν από 12 χρόνια...) διάβαζα κατεβγατά στον διεθνή Τύπο για τον «μεγάλο ασθενή της Ευρώπης», που δεν ήταν άλλος από τη Γερμανία. Οι βιομηχανίες τους μετανάστευσαν σε χώρες με χαμηλότερο κόστος παραγωγής και τα λαϊκά φύλλα τύπου Bild -αυτά που σήμερα λοιδορούν εμάς- κατηγορούσαν τότε τους βιομηχάνους για εθνική μειοδοσία. Με καγκε-

λάριο τον Γκέρχαρντ Σρέντερ και κυβέρνηση συνασπισμού Σοσιαλδημοκρατών και Πρασίνων, η Γερμανία αντιμετώπισε την παρακμή που έμοιαζε αναπόφευκτη με την Ατζέντα 2010: μία δέσμη μέτρων που περιελάμβανε δραστηκή μείωση της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, πάγωμα και σε ορισμένες περιπτώσεις μείωση μισθών, εφαρμογή ελαστικού ωραρίου εργασίας, δυνατότητα απόκλισης από τις συλλογικές συμβάσεις, μικρή αύξηση ΦΠΑ, κατάργηση αργιών, περιορισμό δυνατοτήτων πρώιμης συνταξιοδότησης, περιορισμό επιδόματος ανεργίας και αύξηση ορίου συνταξοδότησης στα 67 έτη. Ο Σρέντερ το πλήρωσε, αλλά η Γερμανία κέρδισε: αυτός μεν έχασε τις εκλογές το 2005, σήμερα όμως η ανεργία στη χώρα είναι στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας εικοσαετίας και, παράλληλα, ο εξαγωγικός τομέας της οικονομίας, αποτελούμενος κυρίως από μικρές βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας, έχει ξαναβρεί τη χαμένη ικμάδα του.

Αυτό το πικρό γιατρικό, που οι ίδιοι επέβαλαν στον εαυτό τους και τους έδωσαν, περιμένουν τώρα οι Γερμανοί να πάρουν οι άλλοι ασθενείς της Ευρώζωνς. «Εμείς κάναμε την ανάγκη φιλοτιμία», εί-

Αγαππητέ Πέτρο, αν καθόσουν μόλις μια θέση πίσω και έκανες το ίδιο, θα σε έλεγα ήρωα! Και όχι μόνον εγώ - οι πάντες, θα έμειναν στη Βουλή, λεβέντι μου, και θα σπικόνωναν όλοι όρθιοι και θα σε χειροκροτούσαν...

ναί φράση την οποία συχνά ακούσαμε να εκφέρεται -όχι χωρίς κάποια δόση υπερφάνειας- από τα χείλη των Γερμανών παραγόντων της πολιτικής, της οικονομίας και των ΜΜΕ, στη διάρκεια επίσκεψης στο Βερολίνο, έπειτα από πρό-

σκληση του «Ίνστιτούτου για την Ελευθερία - Φρίντριχ Νόιμαν». Το πολιτισμικό χάσμα Ελλάδος - Γερμανίας προβάλλει εμφανώς από τις συζητήσεις. Οι Γερμανοί αδυνατούν να συλλάβουν γιατί, πρώτον, υποσχόμαστε δράσεις και μέτρα, τα ο-

ποία μετά δεν πραγματοποιούμε και, δεύτερον, αδιαφορούμε για την εκ μέρους τους προσφορά τεχνολογίας. «Τα τελευταία χρόνια μετεκπαιδεύθηκαν στο υπουργείο μας δεκάδες στελέχη από τουλάχιστον δέκα ευρωπαϊκές χώρες. Ούτε ένας δεν ήταν από την Ελλάδα», μας είπε ανώτατο στέλεχος του υπουργείου Οικονομίας. Εμείνα με την εντύπωση ότι εκείνο που τους ανησυχεί περισσότερο παντός άλλου είναι η ακινησία της Ελλάδας να μεταρρυθμίσει το θεσμικό υπόβαθρο του κράτους: Δημόσια Διοίκηση και Δικαιοσύνη. «Για να αλλάξεις τη μοίρα σου πρέπει να το θέλεις ο ίδιος» -άλλη μια φράση με δυσόητους υπαινιγμούς, την οποία ακούσαμε συχνά.

Νόσσο, το ανθρωπικότερο όλων είναι ότι, στο βάθος της αντίληψης που έχουν σχηματίσει οι Γερμανοί για την κρίση, ο ορίζοντας είναι σκοτεινός. Όλοι οι συνομιλητές μας -μηδενός εξαιρουμένου- είχαν συναίσθηση ότι το κέντρο της παγκόσμιας οικονομικής ισχύος μετακινείται ανατολικά και ότι η Ευρώπη βρίσκεται σε παρακμή. Ο αγώνας για την αναστροφή της θα κριθεί από την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στη Γαλλία. Την κατάσταση αυτή συνοψίσε θαυμάσια Γερμανός δι-

La vie est dure

Επισκεπτόμενος προσφώνως τις Βρυξέλλες, ο υπουργός Παιδείας Κ. Αρβανιτόπουλος είχε την τύχη -δύστυνη για τον ίδιο, πλην αγαθή για τους άλλους- να πέσει επάνω σε ομάδα πολιτικών συμπατριωτών, οι οποίοι εκμεταλλεύθηκαν την ευκαιρία και, κατά το κοινώς λεγόμενο, τον πάτησαν κόμμι. Όταν είχαν μια φράση από το τραπέζι, ο υπουργός -που είχε βγάλει εντελώς τη γραβάτα και είχε ξεκομμώσει το πουκάμισο- γύρισε σε συνδυασμό του και είπε με ύφος ειρωνικά μεμψιμοιρο: «Άλλοι... (ξέρετε, αυτό που έκανε ο Πέτρος στη μισή Αθήνα), εγώ την πλήρωνω»...

πλωμάτης: «Είναι ένας αγώνας δρόμου, όπου πρέπει να προλάβουμε να κάνουμε τις μεταρρυθμίσεις στην Ευρώπη, προτού προλάβουν να μας σωθούν τα λεφτά». Υπό αυτό το πρίσμα, μια Ελλάδα απρόθυμη να αλλάξει εύκολα γίνεται μια λεπτομέρεια της οποίας η σημασία ολοένα θα ξεθωριάζει...

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr